
PRIKAZ

**6. ZNANSTVENI SKUP S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM
"ISTRAŽIVANJA GOVORA"
Zagreb, Hrvatska, od 6. do 8. prosinca 2007.**

Davor Nikolić
Filozofski Fakultet, Zagreb
Hrvatska

Od 6. do 8. prosinca 2007. godine u Zagrebu su održana, sada već tradicionalna *Istraživanja govora – Šesti znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem*, u organizaciji Odsjeka za fonetiku Filozofskoga fakulteta u Zagrebu i Odjela za fonetiku Hrvatskoga filološkoga društva. Poštovan je ritam održavanja skupa (svake treće godine u prosincu), trajanje samoga skupa (tri dana, od četvrtka do subote), kao i mjesto održavanja (Filozofski fakultet u Zagrebu). Pokrovitelji su skupa bili Rektorat Sveučilišta u Zagrebu i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske. Predsjednik Programskog odbora bio je prof. dr. Damir Horga, a predsjednica Organizacijskog odbora bila je prof. dr. Gordana Varošaneć-Škarić. Skup je ponovno okupio znanstvenike i stručnjake koji se bave fonetikom. Dakle, osim fonetičara na skupu su sudjelovali i lingvisti, filolozi, logopedi, rehabilitatori slušanja i govora, medicinari, retoričari, učitelji (stranih) jezika. Kao i na prošlom skupu, izlaganja su bila organizirana u deset sesija, s trima plenarnim predavanjima. Jedna od plenarnih predavačica, profesorica Mária Gósy sa Sveučilišta Eötvös Loránd u Mađarskoj, održala je plenarno predavanje i na prošlim *Istraživanjima govora*.

Toliko o sličnostima s *Petim istraživanjima govora*. Gledano statistički, *Šesta istraživanja govora* korak su naprijed – 64 izlaganja (devet više nego na prethodnom skupu), 97 autora radova i preko 200 sudionika. Osim iz Hrvatske, izlagači i sudionici došli su još iz Slovenije, Austrije, Rumunjske, Bosne i Hercegovine, Njemačke i Slovačke. Također, na ovim *Istraživanjima* nije bilo paralelnih sesija, što je doprinijelo većem broju slušača (na nekim su sesijama dvorane bile popunjene i preko posljednjeg mjesta). Od triju plenarnih predavanja, dva su držali strani predavači. Uz već spomenutu profesoricu Gósy, drugi je inozemni gost bio profesor Francis Nolan s Odsjeka za lingvistiku Sveučilišta u Cambridgeu. Treći, a po kronologiji izlaganja na samome skupu zapravo prvi plenarni predavač bio je prof. emeritus Ivo Škarić koji je svojim predavanjem *Hrvatski izgovorni identitet* otvorio jednu od središnjih tema skupa, a to je bila hrvatska fonetika. Drugu središnju temu skupa, kvalitetu glasa, svojim plenarnim predavanjem *Glasova kvaliteta i forenzičko prepoznavanje govornika*

otvorio je profesor Nolan, a zapravo je implicirao podtemu forenzičke fonetike. Kad već govorimo o implikacijama, značajno je to što je predavanje profesorice Gósy, *Što nam disfluentnosti govore o govoru?*, impliciralo stalnu i brojem autora najjaču temu skupa, a to su patologije slušanja i govora te njihova rehabilitacija.

Teme ostalih izlaganih radova bile su raznovrsne, pokazale su da se u tri godine mnogo toga promijenilo na fonetskoj znanstvenoj sceni. Najviše je bilo radova koji su se bavili rehabilitacijom slušanja i govora (čak njih jedanaest), učenjem stranih jezika ili poučavanjem materinskog jezika, fonetskim problemima u stranim jezicima te korpusnom lingvistikom.

Treba naglasiti da iako su najavljene središnje teme bile hrvatska fonetika i kvaliteta glasa, one očito nisu naišle na odgovarajuće velik odziv kod izlagača. Radova koji bi se mogli svesti pod temu hrvatska fonetika bilo je jedanaest (dakle isto kao i radova o rehabilitaciji), a unutar njih dva su se bavila pravopisnim pitanjima, tri hrvatskim dijalektima, tri hrvatskim korpusima, dok su dva rada bila komparativnog tipa. Nije bilo niti jednog sociofonetskog ili psihofonetskog istraživanja vezanog uz hrvatski standardni jezik i izgovor (a što znamo da je intrigantna i aktualna tema upravo u hrvatskoj fonetici), tek su se dva rada dotaknula stanja u rječnicima hrvatskoga jezika.

Druga tema, kvaliteta glasa, naišla je na još slabiji odziv – svega šest radova. Međutim, važno je istaknuti kako su dva rada obrađivala patologiju glasa, a dva su bila u području forenzičke fonetike. Upravo to pokazuje da klasične teme o glasu i glasovoj kvaliteti nisu privukle istraživače za sudjelovanje na ovom skupu. Jedni se bave patologijom i rehabilitacijom, dok su drugi započeli s pionirskim radovima u području forenzike. Stoga nije nimalo slučajno da je upravo Francis Nolan bio pozvan za jednog od plenarnih predavača. Po svemu sudeći, na sljedećim *Istraživanjima* može se očekivati i više radova iz tog područja.

Što se tiče radova koji se bave patologijama slušanja i govora, a naročito njihovom rehabilitacijom, oni su pokazali šarolikost pristupa temi, a to je izrazito vidljivo i iz ustanova pojedinih autora (Odsjek za fonetiku Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, SUVAG, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet u Zagrebu te mnoge medicinske ustanove u Hrvatskoj i inozemstvu). Budući da na šest proteklih *Istraživanja govora* središnje teme nisu bile niti slušno-govorne patologije niti njihove rehabilitacije, očito je da ovolik broj radova iz tog područja zaslužuje središnju temu na idućim *Istraživanjima*.

Vrijedno je spomenuti da se izlaganjima na ovome skupu učvrstila pripadnost pojedinih disciplina svijetu fonetskih tema (korpusna lingvistika, kognitivni procesi i percepcija, usmena književnost te pedagogija glasa i izgovora). Ipak, kao što i vrijedni Homer nekad zadrijema, tako je i Programskom odboru promaklo par radova koji se nikako ne bi mogli svesti pod naslov *Istraživanja govora*. Srećom, Homer je ovaj put zadrijemao tek jedanput-dvaput. Ne smije se zaboraviti ni sekcija postera koja je po prvi put održana u

novoj auli Filozofskoga fakulteta, ali je nažalost širina prostora umanjila raniju prisnost samih izlagača i posjetitelja.

Kao što je i dosada bio običaj, održan je i svečani domjenak u Društvu sveučilišnih nastavnika gdje su sudionici skupa mogli razgovarati u manje formalnom okruženju. Uzvanike je tradicionalnim dalmatinskim napjevima zabavila i klapa *Bracera* koju vodi student fonetike Jurica Bošković.

Summa summarum ovoga skupa u cjelini je pozitivna i zasigurno korak naprijed u afirmiranju fonetske struke i njezina interdisciplinarnog karaktera. Poučeni većinski pozitivnim, ali i onim manjim negativnim iskustvima, nadamo se da će i organizatori sljedećih, *Sedmih istraživanja govora* obaviti svoj posao barem tako dobro kao što su na ovome to učinili profesorica Varošanec-Škarić i profesor Horga.¹

¹ Čitateljima ovoga prikaza mogla bi biti zanimljiva činjenica kako su autoru ovih redaka ovo bila treća *Istraživanja* na kojima je sudjelovao. Na *Četvrtima* je bio plahi student druge godine studija fonetike te je velikim očima i ušima upijao sve informacije koje je čuo na izlaganjima. Na *Petima* je pak sudjelovao, ovaj put kao apsolvent, u organizaciji skupa doživjevši tako i tu stranu priče. Konačno, na ovim je *Istraživanjima* iskusio i kako je to biti s druge strane govornice. Iskustvo je sada upotpunjeno, a iskreno se nada (i nakon ovoga prikaza!) da će biti tu i na *Sedmih istraživanjima govora*.
